

บทคัดย่อ

- ชื่อเรื่อง** : ปัจจัยที่มีผลต่อการคงอยู่ในระบบสาธารณสุขของแพทย์จบใหม่ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- หัวหน้าโครงการ** : ผศ.พญ. สีขาว เชื้อปรง
- ผู้ร่วมวิจัย** : ผศ.พญ. นพร อึ้งอารมณ์
- สถาบัน** : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- ผู้สนับสนุน** : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- งบประมาณปี** : ปีงบประมาณ 2559

แพทย์จบใหม่มีแนวโน้มที่จะลาออกจากกระทรวงสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น แต่หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ออกแบบการเรียนรู้โดยเน้นให้แพทย์ทำงานในชุมชนได้อย่างมีความสุข ดังนั้นแพทย์จบใหม่จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ยังทำงานอยู่ในระบบสาธารณสุขควรมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อประเมินอัตราการคงอยู่ในระบบสาธารณสุขของแพทย์จบใหม่ในช่วงการทำงานปีแรก และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออาการคงอยู่ของแพทย์จบใหม่จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รูปแบบการศึกษาเป็นการติดตามไปข้างหน้าในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 คนที่เป็นแพทย์จบใหม่ของปีการศึกษา พ.ศ. 2558 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามทางโทรศัพท์ จำนวน 2 ครั้งเมื่อจบการศึกษา 6 เดือนและ 12 เดือน หลังจากนั้น ประเด็นในการสอบถามประกอบด้วยข้อมูลด้านบุคคล สังคมและสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาร้อยละเพื่อประเมินอัตราการคงอยู่ในระบบสาธารณสุขของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยสถิติแบบถดถอยลอจิสติกเพื่ออธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการคงอยู่ในระบบของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยสถิติแบบ Kaplan-Meier เพื่อประเมินปัจจัยด้านเพศ ภูมิภาคและระบบโครงการที่เข้าศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตกับการทำงานอยู่รอดในระบบสาธารณสุขของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า แพทย์จบใหม่จำนวน 41 คน (95.34%) ทำงานในโรงพยาบาลของรัฐ และมีแพทย์จบใหม่เพียง 2 คนเท่านั้น (4.7%) ที่ลาออกจากระบบสาธารณสุขเพื่อที่จะศึกษาต่อเฉพาะทาง แพทย์จบใหม่จำนวน 35 คน (81.40%) มีความตั้งใจที่จะทำงานในชุมชน ผลการเรียนรู้และความพึงพอใจต่อที่พักอาศัยของแพทย์จบใหม่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการทำงานในชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [(Exp(B) = 4.888, p-value = 0.021] และ

Exp(B) = 0.007, p -value = 0.040 ตามลำดับ) แต่ผลปัจจัยต่อการคงอยู่ในระบบของแพทย์จบใหม่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ส่วนปัจจัยด้านเพศ ภูมิลำเนาและระบบโครงการที่เข้าศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตกับการทำงานอยู่รอดในระบบสาธารณสุขไม่มีความสัมพันธ์ในทางสถิติ (p -value = 0.247, 0.460, และ 0.346 ตามลำดับ) จากการทดสอบลำดับแบบลอการิทึม (Log-rank test)

ถึงแม้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการคงอยู่ของแพทย์ในระบบไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ปัจจัยที่ทำให้แพทย์มีความตั้งใจทำงานอยู่ในชุมชนควรนำมาพิจารณา ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจช่วยให้แพทย์ทำงานในชุมชนได้นานขึ้น ส่วนข้อจำกัดในการศึกษาได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อย ดังนั้นการศึกษาติดตามกลุ่มตัวอย่างในปีการศึกษาอื่นๆ ร่วมด้วย จะลดข้อจำกัดในการศึกษาครั้งนี้

คำสำคัญ : โครงการผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท, คงอยู่แพทย์, แพทย์จบใหม่, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี



Abstract

Topic : Affecting Factors for Retention in Health System of New Doctors from Suranaree University of Technology

Head of Project : Assist. Prof. Seekaow Churproong, MD.

Researcher : Assist. Prof. Naporn Uengarporn, MD.

Institute : Suranaree University of Technology

Grant supporter : National Research Council of Thailand

Budget year : 2016

Background: Most newly graduated doctors decide to quit as the Ministry of Public health's workers. However, Suranaree University of Technology (SUT) designed the medical curriculum that focuses on a rural doctor who works in the community with happiness. This curriculum should lead to the result of improved doctor retention in the Public health system.

Objectives: This study evaluates the rate of doctor retention in the first year that they worked in the public health system and investigates the affecting factors of new SUT doctors that are retained in the public health system.

Methods: In 2015, 43 new SUT doctors responded to questions by phone 2 times at post-graduate 6 months and 12 months later, about individual, social, and environmental factors. The data were described using the percentage for evaluating the rate of doctor retention in the first year that they worked in the public health system. This study was a Cohort study using Multiple logistic regression for investigating the affecting factors of new SUT doctors that are retained in the public health system. Moreover, the Kaplan-Meier estimated the survival rate of gender, city of hometown, and study program that associated with doctor retention of these situations.

Results: 41(95.34%) of new SUT doctors worked at public hospitals. There were only 2(4.7%) doctors who decided to become specialists. However, 35(81.40%) of new SUT doctors intended to work in the community. GPAX and satisfaction with accommodation factors were significantly related to the intention to work in the community ($\text{Exp}(B) = 4.888$, $p\text{-value} = 0.021$ and $\text{Exp}(B) = 0.007$, $p\text{-value} = 0.040$ respectively). However, the factors of new SUT doctors that retained in the public health system were not significant ($p > 0.05$). Finally, Gender, city of hometown, and

study program factors were found to not significantly affect the survival rate that associated with doctor retention in the public health system (p -value =0.247, 0.460, and 0.346, respectively), using the Log-rank test.

Conclusion: Although the results of doctor retention were not significant, the factors of doctor intention to work in the community should be considered. These factors might help to keep the new doctors working in the community. The limitations of this study were a small sample size. Therefore, a higher number of new SUT doctors in future years will increase the sample size, which decreases the limitation of the analysis.

Key word: Doctor retention, Suranaree university of technology, survival analysis

